A.° 1853. N.° 186.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Woensdag den 2 November.

BUITENLAND.

PARIJS den 30 october.

Gisteren heeft de Keizer in het Palais-Royal alhier een bezoek gebragt aan zijnen oom, prins *Jérôme*, die door ongesteldheid genoodzaakt is zijne kamers te houden. Men wil weten, dat de Keizer en de Keizerin den 5den der volgende maand naar Fontainebleau zullen vertrekken. Anderen meenen dat de reis tot den 15den is uitgesteld.

— Een vreeselijk ongeluk heeft den 27 dezer in de gemeente Sainte-Foy plaats gehad. Een huis van drie verdiepingen hoog is namelijk plotseling ingestort, waarbij vier menschen het leven hebben verloren. De ouderdom van het gebouw was oorzaak van deze ramp; om verdere onheilen te voorkomen, heeft de overheid terstond het nevenstaande huis doen ontruimen. Bij dit ongeluk heeft nog de volgende bijzonderheid plaats gegrepen: mejufvrouw *Bessard*, eene der slagtoffers, stond met mejufvrouw *Barre* in hare kamer te praten, toen zij eene ligte schudding gewaar werden; de eene, mejufvrouw *Bessard*, ijlde naar den trap en was weinige oogenblikken daarna een lijk, terwijl mejufvrouw *Barre* zich naar het venster wendde en zich daaraan vastklemde; toen nu de vloer onder hare voeten wegzonk, bleef zij aan het venster hangen en kon zij door ter hulpe toegesnelden door middel van een ladder gered worden, daar de voorpui behouden bleef.

— De *Caradoc*, welk stoomschip Konstantinopel den 23 dezer heeft verlaten, is den 29sten te Marseille aangekomen. De gecombineerde vloten, welke Besika den 22sten hadden verlaten, waren nog niet in de Zee van Marmara aangekomen, daar het onstuimige weder ze verstrooid had. De contre-admiraal *de Tinan* was met slechts drie schepen te Gallipoli aangekomen, en de admiraal *Dundas* bij het eerste kasteel der Dardanellen.

— Uit Nizza wordt gemeld, dat in een hôtel aldaar vertrekken in gereedheid zijn gebragt voor de gewezen koningin *Amelia*, den Hertog van Nemours, den Hertog van Aumale, den Prins van Joinville en eene vreemde Prinses, welke met hen reist. Zij werden den 21 dezer verwacht en zouden zich den 23sten inschepen aan boord van een Spaansch stoomfregatschip, dat te Villefranche gereed lag, om de aanzienlijke reizigers naar Spanje over te brengen.

— Een schrikkelijke storm, welke in de Romeinsche Staten in de omstreken van Rieti gewoed heeft, heeft de rivieren buiten hare oevers doen treden en onberekenbare schade te weeg gebragt. De H. Vader heeft 2000 kroonen uit zijne bijzondere fondsen ten behoeve der door deze ramp ongelukkig gewordenen afgezonderd.

KEULEN den 31 october.

De prachtige villa, in den renaissance-stijl, welke de Kroonprins van Wurtemberg heeft doen bouwen, werd gisteren avond met een plegtig feest ingewijd, waaraan ook prins *Napoleon Bonaparte* deel nam.

— Tusschen Pruissen en Oostenrijk zijn thans onderhandelingen over de daarstelling van eene spoorwegverbinding op het tapijt, welke, op gelijke wijze als die over de telegrafen-vereeniging, alleen door gevolmagtigden der Regeringen in conferentien gevoerd zullen worden en ten doel hebben de meest mogelijke overeenstemming in het bestuur, het verkeer en de technische leiding der spoorwegen daar te stellen. De telegraaf-conferentie, die van 2 tot 23 september te Berlijn gehouden werd, heeft een tweede nader verdrag ontworpen. Thans bevat die vereeniging Oostenrijk, Pruissen, Beijeren, Saksen, Wurtemberg, Hannover en de Nederlanden, terwijl de toetreding voor al de overige Duitsche Staten opengesteld is gebleven. Hare werkzaamheden strekken zich uit tot al de linien, welke de genoemde Regeringen in vreemde Staten, b. v. te Frankfort aan den Main, doen aanleggen en onderhouden. In Oostenrijk zijn 15, in Pruissen 15, in Beijeren 9, in Saksen 4, in Wurtemberg 4, in Hannover 2 en in de Nederlanden 2 linien. Weldra zal de telegrafische gemeenschap met de volgende Staten in werking komen: onmiddellijk met België, over Herbstal bij Aken, waardoor de middellijke verbinding met Frankrijk, Engeland, Zwitserland en Sardinië ontstaat; onmiddellijk met Engeland over 's Gravenhage; met Baden over Bruchsal, middellijk met Frankrijk, Engeland Zwitserland en Sardinië; onmiddellijk met Modena over Mantua en daardoor met Parma; met Frankrijk over Saarbrucken en Straasburg; met Denemarken over Hamburg; met Zwitserland over Milaan, en met Parma over Plaisance.

— Te Weenen zegt men de bevestiging van het berigt ontvangen te hebben, dat een wapenstilstand voor den tijd van drie weken gesloten is. Volgens sommigen zou het besluit daartoe de Porte door den Engelschen Gezant te Konstantinopel afgedwongen zijn. Men blijft veel verwachting van Pruissens goede diensten tot behoud des vredes koesteren, en ook te Londen zou men in den invloed dier Mogendheid bij het Petersburger Kabinet een sterken steun bij de vredelievende pogingen zien. Tot de verdere geruchten, op de Oostersche aangelegenheden betrekkelijk, behoort dat wegens een nieuw Congres, hetwelk te Olmutz gehouden zou worden.

— Rijnhoogte te Keulen 30 october 6 voet 11 duim Keulsch peil (6 voet 10 duim Rijnlandsch).

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 31 october.

Bij besluiten van den 29sten ll. heeft Z. M. goedgevonden de benoeming van den burgemeester van Buurmalsen *W. E. van Dam van Isselt* tot secretaris dier gemeente met zijne goedkeuring te bekrachtigen, en tot burgemeester der gemeenten Capelle en Vrijhoeve Capelle te benoemen *J. van den Hoek* J. Zn.

Bij Zr. Ms. besluit van den 24sten ll. wordt de heer *J. R. Was* met den eersten november aanstaande benoemd tot officier van gezondheid der 3de klasse bij de zeemagt.

Bij Zr. Ms. besluit van den 26sten ll. wordt de luitenant-ter-zee van de 2de klasse *A. van Lennep*, op zijn verzoek, met den laatsten dezer eervol uit de zeedienst ontslagen.

Bij Koninklijk besluit van den 27sten ll. is aan den kapitein der infanterie van het leger in Oostindië *J. C. F.* baron *van Heerdt*, adjudant van den Gouverneur-Generaal aldaar, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der orde van de Wurtembergsche Kroon, hem geschonken door den Koning van Wurtemberg.

Z. M. heeft den heer mr. *J. L. Melchers*, advokaat te 's Gravenhage, benoemd tot kantonregter te Sommelsdijk.

Z. M. heeft den heer *Dumont*, architect te Brussel, benoemd tot ridder der orde van de Eikenkroon.

— De Minister van Marine heeft, ten vervolge op de aankondiging omtrent de verandering van eenige vuren op de Noorweegsche kust, ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat, volgens eene bekendmaking van het Noorweegsche Departement van Marine, dd. 24 september jongstleden, het nieuwe vuur op Hvidingsö, bij Stavanger, des avonds van den 1 october daaraanvolgende zoude worden ontstoken, en brandende gehouden even als de overige kustvuren van dat Rijk. Dit vuur, gelegen op 59 gr. 4 min. NB. en 5 gr. 25 min. lengte Oost van Greenwich, is 145 Noorweegsche voeten boven de oppervlakte der zee verheven, en zigtbaar op 5 a 5½ zeemijlen. Het bestaat, na de verandering, in een vast licht van de 2de orde (naar het stelsel van *Fresnel*), om de 4 minuten met een blink afwisselende.

— De commissie uit de algemeene vergaderingen alhier, belast met het verschaffen van arbeid aan de behoeftigen, heeft aan hare begunstigers bekend gemaakt, dat de aardappelen en de rogge, geteeld op de door behoeftigen ontgonnen duingronden, zijn verkocht, en hebben opgebragt eene som van *f* 3304. 05, behalve nog 73 halve mudden aardappelen, welke door de commissie voor poters zijn bewaard. De commissie heeft deze gelegenheid waargenomen, om de aandacht harer stadgenooten bij vernieuwing op deze onderneming te vestigen. De personen, die door de commissie in het werk zijn gesteld, werden vroeger allen bedeeld door de verschillende diaconien, doch ontvingen in den afgeloopen winter werk in plaats van bedeeling.

Staten-Generaal.

Het wetsontwerp tot vaststelling van het Vde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1854, betreffende het Departement van Binnenlandsche Zaken, heeft bij het onderzoek in de afdeelingen der Tweede Kamer tot de volgende algemeene beschouwingen en bedenkingen aanleiding gegeven.

§ 1. In meer dan ééne afdeeling zijn er leden geweest, die niet konden ontveinzen, dat de lezing der memorie van toelichting tot dit hoofdstuk hen had te leur gesteld. Dat stuk weidt uit over drie nieuw te ondernemen openbare werken, doch behelst geen enkel woord over de hoogere belangen der Natie, over den zedelijken en stoffelijken toestand des Lands, waarop het Departement van Binnenlandsche Zaken toch in zoo vele rigtingen invloed uitoefent of kan uitoefenen. Men kan dit niet goedkeuren en meent, dat zoodanig stilzwijgen niet geschikt is, om de Kamer bij het beoordeelen der aangevraagde Staatsuitgaven aan hare roeping te doen beantwoorden.

§ 2. Door verscheiden leden is op de wenschelijkheid gewezen om onverwijld in de tot stand gebragte organieke wetten tot uitvoering der gewijzigde Grondwet die verbeteringen te brengen, welke de ondervinding geleerd heeft bepaald noodzakelijk te zijn. Men noemde onderanderen de wijziging der bepalingen van de kieswet, die tot de optreding van fictive, den vereischten census niet betalende kiezers aanleiding kunnen geven. Die verbetering kan, naar men meent, niet veel moeite kosten, daar men ook hier het voorbeeld van België voor zich heeft, waar zich mede aanvankelijk eene soortgelijke leemte in de kieswet heeft geopenbaard als hier te Lande, doch het kwaad door eene kleine wijziging in die kieswet is weggenomen.

§ 3. Het eindcijfer van dit hoofdstuk der begrooting heeft in twee afdeelingen tot ernstige beraadslaging aanleiding gegeven. Dat eindcijfer is in de laatste jaren telkens geklommen, en thans weder ruim *f* 170,000 hooger dan voor 1853. De aanleiding tot die gestadige vermeerdering is niet verre te zoeken, daar zij, zoo niet geheel, dan toch voor verre het grootste gedeelte in de toeneming der uitgaven ligt voor de afdeeling waterstaat en publieke werken. Terwijl op de begrooting voor 1849 die afdeeling van het Vde hoofdstuk slechts tot een bedrag van *f* 2,162,875 was uitgetrokken, is dat cijfer sedert van jaar tot jaar zoodanig toegenomen, dat het thans reeds *f* 3,092,701, dat is ruim negen tonnen gouds meer bedraagt, en zulks niettegenstaande thans *f* 100,000 minder dan vroeger voor de werken aan de calamiteuse polders worden gevorderd. Het blijkt dus wel ontegenzeggelijk, dat in klimmende evenredigheid gelden voor openbare werken worden besteed; en dat te dien aanzien vooral met ruime hand wordt te werk gegaan. Bij andere afdeelingen van dit zelfde hoofdstuk der begrooting, die dan toch ook zeer wezenlijke belangen der Natie betreffen, is eene dergelijke gestadige vermeerdering geenszins merkbaar. Voor de afdeeling onderwijs, die op de begrooting van 1848 *f* 521,930 bedroeg, wordt thans nog geene *f* 10,000 meer aangevraagd, en het cijfer der afdeeling kunsten en wetenschappen is sedert 1848 met eenige duizende gulden verminderd.

Verscheiden leden mogten niet ontveinzen, dat die rigting om aan openbare, vooral waterstaatswerken, betrekkelijk zoo veel te koste te leggen, hun bezorgdheid inboezemde. Zij waren verre van het nut der werken, die in de laatste jaren zijn aangelegd of thans weder worden voorgenomen, te betwisten; maar zij meenden toch in het belang van 's Rijks finantien, die zich eerst in de laatste jaren eenigermate van vroegeren achteruitgang hebben hersteld, eene waarschuwende stem omtrent dit punt tot de Regering te moeten rigten. De Staat moest het voorbeeld van den bedachtzamen huisvader niet uit het oog verliezen, die, zoo er vele verbeteringen aan zijn eigendom tot stand te brengen zijn, om zijne inkomsten niet te veel te bezwaren, die verbeteringen over een zeker aantal jaren verdeelt en liever een nuttig, maar toch niet onvermijdelijk noodig werk nog gedurende eenigen tijd uitstelt, dan dat hij te veel in eens zou laten doen. Van de zijde derzelfde leden kon men het vermoeden niet van zich weren, dat het gedurig ondernemen van nieuwe waterstaatswerken eenigermate in verband stond met de voorkeur en onderscheiding, in de laatste jaren door de ambtenaren van den waterstaat genoten. Men koesterde over het algemeen voor de kunde, ijver en werkzaamheid dier ambtenaren hooge achting, maar het lag toch in den aard van een zoodanig ligchaam, dat, van de zijde dier ambtenaren elke gelegenheid om van hunne bekwaamheid te doen blijken gretig werd aangegrepen.

Deze beschouwingen bleven geenszins zonder tegenspraak. Er waren in de bedoelde en in andere afdeelingen verscheidene leden, die, zonder het gestadig klimmen van het cijfer van dit hoofdstuk der begrooting onbepaald te willen goedkeuren, gaarne erkenden, dat de gelden, die in de laatste jaren voor waterstaatswerken, zijn toegestaan, over 't algemeen uitstekend goede vruchten hebben gedragen, en dat het even noodig als nuttig is geweest aan die werken de hand te slaan. Het was, hunnes inziens, onbillijk en onregtvaardig, de vermeerdering dier werken aan den invloed toe te schrijven van de ambtenaren van den waterstaat, die tegenwoordig meer dan ooit met arbeid overladen zijn en dus wel geene bijzondere neiging tot het opsporen van nieuwen arbeid moeten gevoelen. Zoo in de laatste jaren veel meer door den waterstaat gedaan is dan vroeger, moet men daarbij niet vergeten, dat de Regering jaren achtereen dringende verbeteringen verzuimd en wezenlijk noodzakelijke werken ongedaan heeft gelaten, ook omdat de toenmalige benarde toestand der finantien haar de handen bond. Dat was, naar de overtuiging dezer leden, de ware oorzaak der tegenwoordige meerdere werkzaamheid in dezen tak van 's Rijks dienst.

§ 4. Eenige leden hebben de aanmerking gemaakt, dat, zoo het in de bedoeling der Regering ligt, om gedurende het aanstaande jaar nog meer voor openbare werken te besteden, dan thans op de begrooting van dit hoofdstuk voorkomt, dat meerder bedrag daarop niet moest ontbreken. De Staatsbegrooting moet, hunnes inziens, alle uitgaven bevatten, die de Regering tijdens het vaststellen daarvan, als waarschijnlijk benoodigd, kan voorzien. De bijdrage voor den Rijnspoorweg, die dan toch wel onvermijdelijk eerlang gevorderd zal worden, had dien ten gevolge op dit hoofdstuk niet moeten worden gemist; terwijl, indien de tegenwoordige Regering over het tot stand brengen van het Noortbrabantsche uitwateringskanaal evenzoo dacht als de vroegere, ook daarvoor eene som had moeten worden uitgetrokken. Suppletoire begrootingen zijn toch, naar dit gevoelen, een kwaad, dat zoo veel mogelijk vermeden moest worden. Andere leden stemden dit wel toe, maar meenden toch, dat als het een geheel nieuw werk gold, de aanvrage der daarvoor gevorderde som bij eene afzonderlijke wet wezenlijke voordeelen had, ook omdat de Volksvertegenwoordiging dan de zaak die het gold meer geregt kon beoordeelen. In allen gevalle wenschte men te weten, welken regel de Regering op dit punt volgt, en waarom bijv. thans de uitgave voor de verbetering van den Hollandschen IJssel op de begrooting voorkwam, terwijl kort geleden die voor de sluiting van het Kanaal van St. Andries bij eene afzonderlijke wet werd aangevraagd.

— Bij het onderzoek in de afdeelingen omtrent het wetsontwerp, behelzende de begrooting van uitgaven voor het Departement voor de Zaken der Hervormde Eeredienst, zijn de volgende punten ter sprake gebragt.

§ 1. Vrij algemeen werd aangemerkt dat de memorie van toelichting een volkomen stilzwijgen bewaart omtrent verschillende onderwerpen waarover men gaarne de zienswijze der Regering zou hebben vernomen. Eene nadere toelichting der sommen die hier uitgetrokken staan, kan, dit erkende men gaarne, gevoegelijk gegeven worden in den toelichtenden staat en de daarbij behoorende bijlagen; maar ook omtrent andere punten, waarvan enkele hier worden aangeroerd, meende men dat de Regering eenige mededeeling had kunnen doen.

a. In de eerste plaats bijv. had men zich te leur gesteld gevoeld in het gemis van opgaven der gronden, waarop volgens de Regering de noodzakelijkheid berust om aan het hoofd van het Departement der Hervormde Eeredienst wederom eenen afzonderlijken Minister te plaatsen. Eene bloote aanvoering dat de noodzakelijkheid *erkend* is, en eene feitelijke beslissing dóór het uittrekken van eene som van *f* 8000 op de begrooting voor het tractement des Ministers, was al wat hieromtrent werd gevonden.

Evenwel is juist dit, naar sommiger meening, het punt in questie, en daarover is dan ook in de afdeelingen, ofschoon eenige leden zich hieromtrent niet hebben uitgelaten, in het breede gehandeld. Van de eene zijde werd er sterk op aangedrongen dat men er niet toe zou overgaan om eenen afzonderlijken Minister aan te stellen. Drie hoofdargumenten werden door deze leden hier aangevoerd: het constitutionele beginsel der afscheiding van Kerk en Staat, het ontbreken van de noodzakelijkheid van eenen afzonderlijken Minister, de bezuiniging die het gevolg zal zijn van de afschaffing van het departement. De Grondwet, zeide men, als beginsel aannemende dat alle Staatsgezag onbevoegd zal zijn zich in te laten met den innerlijken toestand der verschillende kerkgenootschappen in het Rijk, zoo kwamen daardoor van zelf de Departementen van Eeredienst te vervallen. Want wat er ook zijn moge van de behoefte, welke vroeger mogt bestaan hebben, om wegens de naauwe vereeniging tusschen Kerk en Staat, Ministers voor zoodanige departementen te doen deel nemen aan het algemeene bewind, de thans grondwettelijk gewaarborgde vrijheid der kerkgenootschappen om zich vrij naar de eischen hunner Kerk inwendig te organiseren en hunne godsdienst uit te oefenen, voor zooverre daardoor de openbare rust en orde niet worden gekrenkt, eene vrijheid die onlangs op nieuw werd erkend, maakt aan die behoefte een einde. En voor zoover er natuurlijkerwijs punten van aanraking tusschen de Kerk en den Staat overgebleven zijn, het zijn allen zoodanige die tot de bevoegdheid behooren van de andere departementen van algemeen bestuur. Van dien aard zijn bijv. de bescherming en tevens het bewaken der verschillende kerkgenootschappen, de geldelijke uitkeeringen aan dezen uit de Staatsmiddelen gewaarborgd. En als een voorbeeld ten bewijze dat dit het ware begrip der zaak schijnt te zijn, meende men onderanderen te kunnen aanvoeren de moeijelijkheid omtrent de reserves ter gelegenheid van het vaststellen van het Reglement voor het Hervormde kerkgenootschap gemaakt, die, zoo men beweerde, niet in allen deele binnen den kring der bemoeijenissen van de Regering vielen, terwijl ook de houding der Ministers van Eeredienst ten opzigte van het wetsontwerp op het toezigt over de kerkgenootschappen, en hetgeen toen daarover gezegd werd, voor de juistheid van dit beweren schijnen te pleiten.

Bestond volgens het grondwettelijk beginsel de behoefte aan Ministers van Eeredienst niet, de boven reeds aangevoerde gronden schijnen ook het bewijs te leveren, dat de noodzakelijkheid daarvoor niet bestaat. En dan spreekt het, zeiden deze leden, van zelf, dat er geene redenen zijn, om 's Lands uitgaven te vermeerderen met de aanzienlijke sommen, welke jaarlijks voor die departementen op de Staatsbegrooting worden uitgetrokken, terwijl het niet aanstellen dier afzonderlijke Ministers en het terugbrengen van het getal ambtenaren, die voor de geldelijke administratie gebruikt worden, tot zoo velen als daartoe juist noodig zijn, eene aanzienlijke bezuiniging zoude opleveren.

Tegen deze beschouwing meenden anderen, die het gevoelen der Regering omtrent de noodzakelijkheid van het aanstellen van afzonderlijke Ministers van Eeredienst zijn toegedaan en de belangen der verschillende kerkgenootschappen, ook die welke het gevolg kunnen zijn van de scheiding van Kerk en Staat in den Ministerraad wenschten vertegenwoordigd te hebben, dat ook gewigtige bewijsgronden ten voordeele van eene tegenovergestelde meening kunnen worden, en daarom door de Regering hadden behooren te zijn aangevoerd. Evenwel wenschten enkele leden tot de Regering bepaald de vraag gerigt te hebben of, naar haar inzien, de kerkgenootschappen enkel als particuliere genootschappen in den Staat zijn te beschouwen, dan wel als genootschappen met wie de Staat ook omtrent onderwerpen van wetgeving, die met de godsdienst in verband staan, in overleg behoort te treden; brengende zij tot zoodanige onderwerpen het onderwijs en het armwezen.

Zich plaatsende in den tegenwoordigen toestand van zaken, nu er werkelijk een afzonderlijk Minister voor de Roomsch-Katholieke Eeredienst is, deed zich, ondergeschikt aan de bovenbehandelde vraag, eene andere vraag voor; namelijk: of het in die omstandigheid niet wenschelijk is, eenen Minister voor de Hervormde Eeredienst enz. te benoemen? Ook omtrent deze vraag heerschte in de afdeelingen verschil van gevoelen. Zij die voor de afschaffing van de beide departementen gestemd waren, waarvan enkelen nu reeds te kennen gaven, dat zij aan beide hoofdstukken hunne goedkeurende stem zouden onthouden, meenden, op de vroeger door hen ontwikkelde gronden, op deze vraag in het afgetrokkene een ontkennend antwoord te moeten geven. Hadden de jongste gebeurtenissen in het oog der Regering de aanstelling van eenen afzonderlijken Minister voor de Roomsch-Katholieke Eeredienst noodig gemaakt, ten einde de belangen van dit kerkgenootschap in den Ministerraad te behartigen, dit bragt daarom nog niet de noodzakelijkheid van zoodanigen Minister voor de andere eerediensten te weeg.

Tegen dit gevoelen stond dat van andere leden over, die meenden dat de indruk van het niet aanstellen van eenen afzonderlijken Minister voor de Hervormde Eeredienst enz., nu de belangen van het Roomsch-Katholieke kerkgenootschap door zoodanig eenen Staatsambtenaar worden voorgestaan, waarschijnlijk niet gunstig zoude zijn, daar bij de Regering beider belangen evenzeer behoorden te worden ter harte genomen. Enkele leden beweerden bijv., dat, indien zulks het geval ware geweest, de bekende reserves mogelijk niet in dier voege zouden zijn gemaakt. Ook met opzigt tot de kosten, geloofde men in dezen stand van zaken te kunnen beweren, dat, bij behoud der afzonderlijke bureaux, de bezuiniging gering zoude wezen en niet opwegen tegen de bezwaren aan eene niet-vervulling verbonden. Anderen wezen ook nog op de omstandigheid, dat thans het Departement der Hervormde Eeredienst in handen van denzelfden persoon is, die de vicary-goederen opeischt.

b. Ook omtrent de herhaaldelijk besproken reserves, welke, volgens sommigen, met de thans aangenomen bepalingen niet wel overeen zijn te brengen, werd van de Regering eenige inlichting verlangd.

c. Evenzoo werd de wensch te kennen gegeven om te mogen vernemen wat de meening der Regering is met betrekking tot de collatie-regten.

d. In verband met de reeds onder *a*, aan het slot van de wederzijdsche beschouwingen over de noodzakelijkheid der Departementen van Eeredienst, opgenomene vraag, wenschten enkele leden meer bepaald het gevoelen van de Regering te mogen kennen over de verhouding van de Kerk tot het hooger onderwijs, en den invloed, welken zij kan geacht worden op de keuze der hoogleeraren in de godsdienstige wetenschappen te moeten uitoefenen. Hoewel men zich hier bepaalde tot het vragen van inlichting, waren sommigen van oordeel dat hier tevens als hun gevoelen moest worden vermeld, dat de Kerk hoegenaamd geen invloed op die keuze behoort uit te oefenen, omdat, behalve de oneindige moeijelijkheden, waarin men alsdan gedurig, bij het ontstaan van verschillende rigtingen en begrippen, zoude komen te vervallen, het hier een zuiver beginsel van onderwijs geldt, en het om de wetenschap en hare verkondiging te doen is, welke daarom afgescheiden van allen vreemden invloed moet bewaard worden.

e. Ook de meerdere of mindere wenschelijkheid of doelmatigheid om aan de leeraren der afgescheidene kerkgenootschappen uit 's Lands middelen bezoldigingen toe te kennen, was in de memorie van toelichting met volkomen stilzwijgen voorbijgegaan. Enkele leden hadden hierover evenwel gaarne de zienswijze der Regering vernomen.

's GRAVENHAGE den 1 november.

Bij besluit van den 31sten ll. heeft Z. M. goedgevonden aan mr. *L. D. Storm*, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen uit zijne betrekking van burgemeester van Breda, en tot burgemeester van Breda te benoemen mr. *J. Mastboom.*

— In de zitting der Provinciale Staten van Zuidholland van heden hebben de nieuw benoemde leden, de heeren graaf *van Bylandt* en *Jantzon van Erffrenten van Babylonienbroek*, zitting genomen. Er is in deze zitting een aantal stukken ingekomen, die, óf voor kennisgeving zijn aangenomen, óf in handen gesteld zijn, hetzij van bijzondere commissien, hetzij van de commissie voor de verzoekschriften. Onder anderen is medegedeeld eene ingekomen missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken, waarbij kennis gegeven wordt dat de Regering voornemens is om in de tegenwoordige Zitting der Staten-Generaal een ontwerp van wet aan te bieden tot oprigting van een stoomgemaal aan den IJssel, ter ontlasting van de Gouwe. Ten gevolge van die mededeeling heeft de heer *van Hees van Berkel*, ook namens de heeren *Vernède* en *Hein*, te kennen gegeven, dat zij hun voorstel, om te dezer zake een adres aan den Koning te rigten, nu het daarmede beoogde doel bereikt was, introkken. In de volgende zitting zal aan de orde gesteld worden het voorstel van den heer *Elink Sterk*, tot benoeming eener commissie tot herziening van het reglement van orde.

Door Gedeputeerde Staten zijn aangeboden: 1°, een ontwerp-reglement voor de kleine Westeindische veen- en droogmakerij onder Stompwijk; 2°, een voorstel om tot verbetering van de haven van Middelharnis eene subsidie uit de provinciale fondsen te verleenen, dat ten hoogste *f* 17,500 zou bedragen; 3°, een voorstel betrekkelijk het in julij jl. genomen besluit, om te onderzoeken de wenschelijkheid tot het invoeren eener provinciale belasting op het vee, tot instandhouding der inrigting der geadmitteerde veeartsen; 4°, een rapport betrekkelijk de verpligting der provincie tot voortdurend onderhoud der werken, vermeld in hoofdstuk II, afd. II, III en IV, art. 1—6, en afd. VI der provinciale begrooting, en 5°, eenige voorstellen van minder aanbelang. Dit voorlaatste onderwerp zal in de eerstvolgende zitting worden behandeld.

Door de commissie belast met het onderzoek van de voorstellen betrekkelijk het ontworpen reglement tot vereeniging van de landen tusschen de Lek en de Merwede tot een hoogheemraadschap is verslag uitgebragt, dat mede in de volgende zitting behandeld zal worden.

Door den Gemeenteraad van Leyden is een adres ingediend houdende bezwaren tegen het ontworpen reglement op het hoogheemraadschap van Rijnland. Dat adres is aan Gedeputeerde Staten verzonden, ten einde daarop bij de verdere behandeling van dat reglement voor zoo veel noodig te letten.

Eindelijk is een adres van Dijkgraaf en Heemraden van den drooggemaakten polder van Nooddorp, om eene provinciale subsidie te verkrijgen tot voorziening in de kosten van eenen nieuwen watermolen, in handen gesteld van de commissie tot de verzoekschriften, welke bestaat uit de heeren *Roest van Limburg*, *van Hoogstraten*, *van Stolk*, *Slotemaker* en *van der Wayfort*.

De vergadering is tot aanstaanden donderdag gescheiden, zullende zij dien dag en de volgende dagen onafgebroken hare werkzaamheden voortzetten.

— Gisteren avond is in het kerkgebouw der Remonstrantsche gemeente alhier eene openbare vergadering gehouden, ten doel hebbende mededeelingen te doen omtrent de *Gustaaf-Adolfs Vereeniging* en om tot deelneming daaraan op te wekken. Eene voorloopige commissie, die zich op uitnoodiging van het te Leipzig gevestigde hoofdbestuur met de bevordering der zaak hier ter stede heeft belast, en de vergadering leidde, bestaat uit de heeren *S. A. van Hoogstraten*, *J. C. I. Sécretan*, pred. bij de Waalsche gemeente alhier, en dr. *E.* graaf *van Bylandt*. Tevens waren verschenen de heeren *Chantepie de la Saussaye*, predikant bij de Waalsche gemeente te Leyden, *Carl Euler*, uit Haarlem, en *J. Moll*, predikant bij de Hervormde gemeente alhier. Na opening der vergadering, door den heer *van Hoogstraten*, werd een gebed uitgesproken door den heer *Ch. de la Saussaye*. Vervolgens bragt de heer *van Hoogstraten* de groote gebeurtenissen in herinnering, waarheen trouwens de gedachten zich natuurlijk wendden, op den dag van den 31 october. En, nadat de talrijk opgekomene schaar zich vereenigd had in het gezang van Psalm 134, schetste hij in korte trekken de geschiedenis, het doel en de inrigting van de *Gustaaf-Adolf Vereeniging*, achtervolgd door eene mededeeling van hetgeen zij tot heden heeft gedaan, en besloten met eene mededeeling der aanvankelijke vestiging in Nederland. Hij deed bijzonder uitkomen het universalistisch karakter der vereeniging, welke wel eens verkeerdelijk als alleen ten behoeve van Duitschland bestaande beschouwd wordt, terwijl zij echter tot hiertoe veel meer *buiten* dan *in* de Duitsche Staten heeft gewerkt. In verband met die universaliteit van het werk had men het eigenaardig geoordeeld dat in deze vergadering in verschillende talen zou worden gesproken. Zoo hoorde men dan ook den heer *Sécretan* een krachtig woord spreken in de Fransche taal, en daarna den heer *Euler* vele belangrijke bijzonderheden mededeelen in zijne moedertaal, het Hoogduitsch. Afwisseling tusschen hetgeen deze beide sprekers voordroegen ontstond door het aanheffen van het 1ste vers van gezang 156. Nog werd het woord gevoerd door de heeren *de la Saussaye* en *van Hoogstraten*, de laatste de bedenking bestrijdende dat het niet goed zou zijn liefdegaven voor het buitenland veil te hebben, iets wat sommigen meenen schadelijk te zijn voor voorziening in de behoeften die hier te Lande maar al te veel bestaan. Hij wees bij die gelegenheid dan ook op de geringe contributie, die in Nederland aan het lidmaatschap der G. A. Vereeniging verbonden is. Slechts een gulden in het jaar. Nadat het 4de vers van het 50ste der Evangelische gezangen was aangeheven, werd de vergadering besloten met een hartverheffend gebed, uitgesproken door den heer predikant *Moll*.

— Heden heeft de Hooge Raad uitspraak gedaan in de zaak van *G. van Erp* c. s., die zich in cassatie hadden voorzien tegen een arrest van het Hof in Gelderland, waarbij zij tot gevangenisstraf enz. waren veroordeeld wegens het geweldadig doen openbreken van de school te Appeltern, waarvan in der tijd is melding gemaakt. De Raad heeft de voorgestelde middelen van cassatie ongegrond geoordeeld en mitsdien het beroep verworpen en de requiranten in de kosten van het geding veroordeeld.

ROTTERDAM den 1 november.

Met genoegen zal men vernemen dat het Bestuur van de Rotterdamsche Afdeeling der Hollandsche Maatschappij van Fraaije Kunsten en Wetenschappen in zijne ijverige pogingen geslaagd is om aan de leden dier Afdeeling en hunne dames het vooruitzigt op een elftal Leesvergaderingen, gedurende het aanstaand wintersaizoen, te verschaffen, de gedrukte rooster van welke eerstdaags zal worden rondgezonden. En als men hierbij voorloopig verneemt dat op dien rooster de namen der heeren *S. J. van den Bergh*, ds. *W. P. R. Bouman*, *A. J. de Bull*, mr. *H. J. Burger*, mr. *I. da Costa*, dr. *J. A. Fruin*, *J. H. Gilquin*, dr. *G. Ph. F. Groshans*, prof. *A. des Amorie van der Hoeven*, prof. *J. van der Hoeven*, prof. *M. des Amorie van der Hoeven*, dr. *A. de Jager*, *J. Kneppelhout*, mr. *J. van Lennep*, ds. *K. N. Meppen*, dr. *J. J. van Oosterzee*, mr. *J. C. Reepmaker*, mr. *W. S. van Reesema*, ds. *A. Réville*, mr. *S. C. Snellen van Vollenhoven* en *W. J. van Zeggelen*, als die der verwachte redenaars en bijdragers voorkomen, dan bestaat er wel nauwelijks twijfel of een zoo gunstig vooruitzigt voor allen die letterkunde, wetenschap en beschaving op prijs stellen zal tot den bloei der Afdeeling, met welken dien der geheele Maatschappij zoo naauw verbonden is, krachtdadig medewerken.

Ook de Leden van het Departement Rotterdam der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* hebben een negental Leesvergaderingen te wachten, voor welke de heeren ds. *W. Francken* Az., *F. H. Görlitz*, mr. *P. F. Hubrecht*, dr. *A. de Jager*, *G. van Milligen*, mr. *J. C. Reepmaker* en mr. *W. Terpstra* (hier, even als boven, alphabetisch gesteld), zich bereids tot vervulling der spreekbeurten verbonden hebben, terwijl het Bestuur gegronde hoop heeft ook de beide overige door gaarne gehoorde redenaars vervuld en het genoegen der vergaderingen door bijdragen van verschillende sprekers en een of twee malen door het leveren van Zangbijdragen verhoogd te zien. Daar zal het dus insgelijks niet aan leerrijk en aangenaam onderhoud ontbreken, en deze voorloopige mededeeling, naar wij vertrouwen, ter opwekking tot voortdurende en nog meer algemeene belangstelling in de pogingen eener Maatschappij strekken, het lidmaatschap waarvan tevens de gelegenheid geeft om een aantal inrigtingen te helpen schragen, die van onberekenbaar nut voor verschillende standen der Maatschappij zijn.

— Op aanzoek van den heer *Speijer*, goud en zilverkasthouder alhier, heeft de heer *Tollens* op nieuw een gedicht vervaardigd; dit stuk zal door den heer *Hutschenruyter* op muziek gebragt, en, door koren afgewisseld, met begeleiding van vol orchest, door den heer *Schnitzler* gezongen worden. De meeste met lof bekende meesters moeten reeds hunne belangelooze medewerking toegezegd hebben. Deze muziekale uitvoering zal in de groote zaal van de societeit *Harmonie* plaats hebben, en wel op het laatst van december of in het begin van januarij e. k. ten voordeele der arme cholera-lijders of hunne betrekkingen.

— Het concert, jl. donderdag avond, door de liedertafel *Harpe Davids* met medewerking van nog andere toonkunstenaars, ten voordeele der nagelaten betrekkingen van de slagtoffers der cholera alhier gegeven, heeft, na aftrek der noodzakelijke onkosten, opgebragt de som van *f* 221. 34½.

— Bij de Plaatselijke Commissie van geneeskundig toevoorzigt alhier zijn maandag den 31 october aangegeven 3 cholera-lijders en 4 herstelden.

— Terwijl men onder de Advertentien zien zal dat de heer *G. J. Dekker* zijne verzameling van keurige voortbrengselen der schrijfkunst nog gedurende weinige dagen boven het Fransche Koffijhuis geopend houdt, vernemen wij tevens dat hij voornemens is nog eenigen tijd tot het geven van onderwijs hier ter stede te vertoeven.

— Bij den burgerlijken stand der gemeente Kralingen zijn in october 1853 aangegeven: 12 geborenen, 15 overledenen en gehuwd 2 paren.

— Van eene geachte zijde daartoe in staat gesteld, zegt *de Gemeentestem*, deelen wij hieronder den inhoud mede van het voorstel, door den heer *Vernée* aan den Gemeenteraad van Delft, in zijne zitting van 21 dezer, ingediend. Het strekte daartoe:

„Dat de Raad een besluit neme, waarbij Burgemeester en Wethouders worden gemagtigd, om den Minister van Binnenlandsche Zaken te raadplegen, of er van Gouvernementswege een algemeene maatregel te verwachten is, die overal aan de plaatselijke gemeenten het uitzigt openen zal, om, al is het langzaam, van den drukkenden last der vrij algemeen zware subsidiën aan de armengestichten te worden ontheven, en of inmiddels de Gemeenteraden daaromtrent locaal of huishoudelijk met de armen-directien mogen in overleg treden, en zich mogen verstaan ten einde aanvankelijk in dat bezwaar voor de gemeentekassen te gemoet te komen, met aanwijzing van hetgeen tot nu over het loopend jaar, te dien aanzien, in deze gemeente heeft bestaan en gevolgd werd, en de resultaten die het in het wederkeerig belang der stad en van de gesubsidieerde armengestichten heeft opgeleverd, doch hetwelk men gemeend heeft aan de letter van art. 148 der nieuwe gemeentewet te moeten prijs geven, door aan de armen-directien alleen de verpligting tot het inleveren van een staat van begrooting op te leggen, en dien overeenkomstig ongelimiteerd in het tekort door eene subsidie uit de gemeentekas te voorzien. Dan wel, of de zin en strekking van het genoemde art. 148 der gemeentewet de ruimere uitlegging toelaat, dat het eene overeenkomst met de armen-directien tot het vaststellen eener jaarlijksche afloopende subsidie niet uitsluit; met opgave tevens van de redenen die eene zoodanige minnelijke schikking en overeenkomst, hier ter stede aanvankelijk op de ondervinding gegrond, wel aanbevelen. Of in andere bewoordingen en zoodanig gewijzigd, als Burgemeester en Wethouders in het belang der zaak zullen nuttig en goed achten.

— Bij de centrale cholera-commissie te Amsterdam zijn den 1 dezer aangegeven 13 cholera-lijders en 4 aan die ziekte overledenen.

— Zr. Ms. fregat DOGGERSBANK, onder bevel van den kapitein ter zee *A. J. de Smit van den Broecke*, is heden morgen van het Nieuwe Diep naar de Middellandsche Zee vertrokken.

— Den 14 dezer zal van Harderwijk vertrekken, om den 15den daaraanvolgende op stroom voor Rotterdam over te gaan aan boord van het schip *de Zes Gezusters*, bestemd naar Oostindië, een detachement, sterk 130 onderofficieren en manschappen, onder het kommando van den ritmeester *van Bell*, van verlof naar Indië terugkeerende, en als medegeleiders de 2de luitenants der infanterie *van Oordt* en *Ruempol*, en de officieren van gezondheid der 3de klasse *Diepenbroek*, *Westhmar*, *de Jeeger* en *Zijnenwartel*.

— De verbetering van de haven der stad Elburg, waarnaar men sedert jaren reikhalzend uitzag, is laatstl. donderdag aangenomen voor *f* 41,300 door den heer *Hagedoorn* van Giessendam.

— Te Westdorp, gemeente Borger, is onder het rundvee eene bijzondere ziekte, de *keel-wrong*, uitgebroken, waaraan reeds eenigen gestorven zijn.

— Op de zaturdag ll. plaats gehad hebbende paardenmarkt te Asperen zijn slechts 700 paarden aan de lijn geweest, zijnde niet meer dan de helft van andere jaren; daar er evenwel eenige Fransche kooplieden waren is er veel negotie geweest, vooral in jong goed, waarvoor nogtans geene zeer hooge prijzen bedongen zijn.

— Uit 's Hertogenbosch schrijft men, dat aldaar uit Rotterdam en andere door de cholera aangetaste plaatsen bedden (meestal zeer goede) worden overgevoerd, waarvan men de zekerheid heeft, dat daarop cholera-lijders overleden zijn en die aldaar voor een spotprijs aan den man gebragt worden. Deskundigen verzekeren, dat zoodanige bedden de besmetting kunnen aanbrengen. Met reden waarschuwt men, zich voor die gevaarlijke koopmanschap te wachten.

— De beweging onder het werkvolk te Helmond is nog toegenomen. Uit 's Hertogenbosch is gewapende magt ontboden, en gisteren zijn een officier en 60 man infanterie per schuit derwaarts vertrokken.

— Ook te Bergen-op-Zoom is eene afdeeling van de broederschap *het Metalen Kruis* gevestigd. In eene eergisteren gehouden voorloopige vergadering zijn de oude krijgers van het jaar 1831 bijeengekomen, tot het kiezen van een bestuur en het vaststellen der statuten. De geestdrift voor deze vereeniging is aldaar zeer groot.

— Volgens een particulier schrijven, was Zr. Ms. fregat PALEMBANG, kommandant *Woutersz*, den 12den ll. te Samos gearriveerd, en had aldaar, door tusschenkomst van den Nederlandschen Consul, bevel ontvangen om naar Smyrna terug te keeren, alwaar gezegde bodem op 17 october is aangekomen. Bedoeld fregat heeft verder in last aldaar de terugkomst der andere schepen van het Nederlandsch eskader af te wachten, om alsdan gezamenlijk naar het Vaderland terug te keeren; alles was wel aan boord. Zr. Ms. brik DE ZEEHOND, in het begin van september uit het Nieuwediep derwaarts gezeild, was aldaar nog niet aangekomen.

— Volgens ontvangen opgave van Zr. Ms. Consul te Cuxhaven, hebben gedurende de eerste helft van dit jaar 30 Nederlandsche schepen die haven bezocht.

— Door de berigten uit Alexandrië van 19 october ll. wordt bevestigd dat het verbod van den graanuitvoer uit Egypte volgens eene nadere beschikking van den Onderkoning eerst in werking zou komen nadat 400,000 ardebs (dat is 680,000 hectoliters of 240,000 Engelsche quarters) graan en boonen zouden zijn uitgevoerd. Deze beschikking is bij een schrijven van 10 october ter kennis gebragt van de Europesche consuls; zij voldeed hun echter niet, en zou nieuwe vertoogen ten gevolge hebben, vooral omdat zij de voor den handel zoo schadelijke onzekerheid niet geheel wegnam. Intusschen was de handel in een zeer onvasten staat; de graanprijzen waren zeer hoog, en de scheepsvracht bedroeg 14 of 15 shilling voor het quarter naar Engeland. De overstrooming van den Nijl is dit jaar hooger gestegen dan sedert twintig jaren het geval was geweest; dit heeft aan het te veld staande gewas zeer groote schade toegebragt, zoodat, volgens het oordeel van onpartijdigen, het verbod van den graanuitvoer niet zoo geheel zonder grond was als de belanghebbenden bij den Europeschen handel beweerden. — De werkzaamheden aan den Egyptischen spoorweg vorderden sedert eenigen tijd weinig, daar ten gevolge der krijgstoerustingen gebrek was aan bouwstoffen en arbeidende handen. — De heer *Mariette*, die door het Fransche Gouvernement naar Egypte gezonden is om nasporingen en opdelvingen voor de oudheidkunde te doen, was volgens de jongste berigten thans bezig met opgravingen nabij de pyramiden van Ghizeh; hij hoopte eenen onderaardschen ingang van een tempel of grafgewelf te zullen vinden.

Dr. H. GELZER, hoogleeraar aan de Universiteit te Berlijn, onderanderen door zijn uitmuntend werk over dr. *M. Luther* en als hoofdredacteur der *Protestantsche Monatsblätter* in Duitschland en elders gunstig bekend, ondernam, tot herstelling zijner gezondheid, in october 1850 andermaal eene reis naar het zuiden van Europa en keerde in augustus des volgenden jaars over Zwitserland huiswaarts. Het is hieraan dat wij het werk te danken hebben, nu onlangs, onder den titel van: *Protestantsche Brieven uit het zuiden van Frankrijk en Italië; Reisherinneringen van dr. H. Gelzer, enz.* door den kundigen en smaakvollen *J. Oudijk van Putten* vertaald en met belangrijke aanteekeningen verrijkt, bij de boekhandelaars *van der Meer en Verbruggen* alhier uitgegeven. Dat keurig uitgevoerd en met fraaije plaat en titelvignet versierd boek, vindt reeds vele koopers en lezers en verdient een nog veel grooter aantal te vinden. In onderhoudenden briefstijl leert het de zuidelijke steden en streken van Frankrijk en de voornaamste steden van Italië, wel ook in uitwendig voorkomen en in de heerlijke natuurtooneelen die zij aanbieden, maar veel meer nog ten opzigte der zeden, gewoonten en gevoelens der inwoners kennen, en brengt ons met verscheiden merkwaardige personen, van zeer verschillende rigting, in nadere kennis; terwijl een aantal anecdoten en meer uitvoerige verhalen uit vroegeren en lateren tijd, met warmte geschetst, tot onderhoudende afwisseling van het reisverhaal strekken. Duidt ook reeds de titel: „Protestantsche Brieven," terstond aan, dat men hier de opmerkingen, gevoelens en beschouwingen van een Protestant te verwachten heeft en het boek dus uit dit gezigtspunt meer bepaald beoordeeld moet worden, daarom vreeze niemand, — het zijn des schrijvers eigene woorden, — hier een hatelijken, bekrompen Protestantschen zelotentoon te zullen vernemen. De schrijver toch herhaalt, wat hij vroeger elders schreef, dat hij geen zijner Katholieke broeders in het minst zou wenschen te krenken, die eerst en vooral Christenen, en dan, in de tweede plaats, Katholieken willen zijn; maar wel verzet hij zich, evenzeer als tegen eene pantheistische en socialistische oppositie, tegen de pogingen eener partij, die alle middelen zou willen aanwenden om de Evangelische Kerk te vernietigen, welke partij hij vooral te Rome in hare werkzaamheid heeft leeren kennen.

Wij vertrouwen dat onze aanbeveling van dit degelijk werk, — welke aanmerkingen daarop misschien, als op ieder ander, te maken mogen zijn, — door hen die zich verder tot de kennismaking daarmede in staat stellen, niet gelogenstraft zal worden.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 1 November.

OVERLEDEN. L. P. Janssen, z., 1 j. — F. A. Mik, z., 6 m. — S. Izaaks, d., 2 j. — A. H. Pollen, vrouw van P. P. Pop, 47 j. — W. Klomp, vrouw van W. A. Antes, 25 j. — C. Wieck, vrouw van J. Bellaart, 39 j.

BEVALLEN. P. Peereboom, geb. Notebaart, levenlooze z. — D. F. C. Vlierboom, geb. Smits, z. — R. M. A. de Ruyter, geb. Termöllen, z. — C. E. Ophoff, geb. Hoekemeijer, z. — M. Suiker, geb. van der Jagt, z. — J. A. de Soete, geb. Sigton, d. — A. Baknerth, geb. Kuiper, d. — R. Eichman, geb. Hoefakker, z. — P. Teepe, geb. Kraal, d. — M. van Luyn, geb. Wijntjes, d. — H. Schoonmade, geb. van Loon, z. — H. van Kan, geb. van Wallené, z.

*** Indien MARIA IDA BRONTS, die alhier in het Ziekenhuis is verpleegd, zich nog in deze Stad bevindt, gelieve zij zich ter Secretarie dezer Gemeente aan te melden.

221ste Staats-Loterij.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Vijfde Klasse, Tiende Lijst: N.° 10008 en 16600 ieder *f* 1000; N.° 16318 *f* 400; N.° 7588, 10335 en 12390 *f* 200; N.° 2738, 2892, 7389, 8562, 9444, 13677. 15631 en 19332 ieder *f* 100.

Zeetijdingen.

Van ROTTERDAM uitgeklaard *Gertrude*, J. Lourens, naar Batavia; *Rotterdam*, R. Mercer, n. Glasgow; *Thomas Rising*, W. Bullard, naar Grangemouth; *Coral*, J. Cracknell, naar Ipswich, en *Aegir*, Nielsen, naar Riga.

HELLEVOETSLUIS den 1 dezer. Gisteren namiddag zeilden *Johanna*, J. C. Ahrens, n. Libau; *Catherine Thomas*, J. Thomas, naar Plymouth, en stoomde in zee *Gironde*, J. M. Frantzen, naar Bordeaux; de wind Z. — Heden morgen zeilden *Perseverance*, J. Scott, n. Newcastle; *Dorothy Alice*, R. Embleton, n. Sunderland; *Hoffnung*, T. Luders, naar Hartlepool; *Paul Friedrich*, H. H. Fenger, n. Libau, en *Margrietha*, J. A. de Groot, n. Genua. Uit zee *Elizabeth*, H. Matthews, v. Shoreham; *Elizabeth*, R. Beverley, en *Valeria*, J. Wright, beiden van Newcastle, en *Margaretha*, J. K. Wijkmeijer, van Riga; de wind Z.

BRIELLE den 1 dezer. Gisteren na posttijd niets gepasseerd. — Heden voor posttijd naar zee *Dido*, R. Heijen, op avontuur; *Hendrika*, F. H. Plukker, naar Libau; *Devon*, G. Hall, naar Sunderland, en *Batavier* (st.), W. Smith, n. Londen. Uit zee *Norfolk* (st.), J. Leetham, van Goole; *Prins van Oranje* (st.), D. Visser, van Duinkerken, en *Martinus Heere*, M. Heere, van Sunderland; de wind Z. ten O. en Z. O.

MAASSLUIS den 1 dezer. Heden morgen zeilde in zee *Rokeby*, T. Starling, n. Newcastle. Uit zee *Jonge Schalk*, A. Plug, van Yarmouth; de wind Z. O.

TEXEL den 31 october. De wind Z. — Z. Z. W. Uit zee *Mercurius*, D. H. Visser, van Akyab, laatst van Falmouth; *Diana* (st.) en *Lord John Russell* (st.) van Londen; *Mary Clarke*, T. Morgan, v. Sunderland; *Anna*, G. S. Vegter, van Seaham (heeft door aanzeiling schade bekomen); *Minister Thorbecke* (st.) van Hull; *Wolga*, T. Drichell, van Archangel; *Amsterdam Paquet*, H. Thiis, v. Fredrikstad, en *Drammen*, P. J. Arboe, v. Drammen. Vertrokken *Catharina Maria*, W. Verhoeven, naar Monte-Video, als bijlegger binnen geweest; *Eliza*, W. Visser, naar Suriname (de laatste gesleept door Zr. Ms. stoomschip CYCLOOP); *Elisabeth*, H. J. Haverbult, n. Nickerie; *Atalante*, H. Bekkering, van Livorno (de laatste is met schade wegens aanzeiling teruggekomen), en *Annechina*, A. J. Schuring, n. Genua; gisteren nog *Graaf van Rechteren* (st.) naar Hull.

TEXEL den 1 dezer. Vertrokken *Azia*, C. Abrahamsz, n. Batavia; *Sara*, L. Wildschut, en *Mina*, P. W. de Vries, beiden n. Suriname; *Kooger Polder*, K. Brouwer, naar Triest; *Céline*, Boju, n. Dublin, en *Almelo*, Auffmorth, naar Liverpool.

VLIE den 30 october. De wind Z. — W. Z. W. Uit zee *Lambertha*, J. E. Karst, van St. Petersburg; *Vier Gezusters*, Z. Helmers, van Memel; *Vrouw Martha*, J. T. de Jonge, en *Ons Genoegen*, J. Brouwer, beiden van Dantzig, en *Eendragt*, D. B. N. Pijbes, van Elbing (de laatste lek, ligt in de haven van Terschelling om te lossen). Vertrokken *John Alice Brown*, M. Brown, n. Sunderland; *Welvaart*, A. T. Ekamp, *Stoomvaart* (st.) en *Vriendschap*, T. K. Woudstra, alle drie naar Hamburg.

ZOLTKAMP den 29 october. Uit zee *Warner*. Jacobs, van St. Petersburg. Vertrokken *Gesina*, Bartels, naar Helligenhafen.

VLISSINGEN den 31 october. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen *Standrath von Brock*, Bradhering, van Philadelphia, en *Freifrau Mina*, Broring, van Triest.

AANGEKOMEN: Te SAMARANG 27 aug. *Amboina*, Poort, en 30 dito *Zeevaart*, Knaap, beiden van Batavia. Te KERTCH 10 oct. *Lussignano*, Vidulich, en te HAVRE 28 dito *Virginie Augustine*, Leclerc, beiden van Rotterdam. Te HAMBURG 29 *Regina Hillechina*, Scholtens, van Londen, *Zeebloem*, Zeilinga, van Bahia, en *Vrouw Margaretha*, Lutken, van Amsterdam. Op de ELVE *Sjouke*, Voss, *Ida*, de Jonge, *Perle*, Kröger, en *Leda*, Löschen, alle vier mede van Amsterdam. Te LEER 24 *Zwaantje Elizabeth*, Jager, van Newport. Te WISMAR 26 *Maria*, Scholtens, van Hartlepool. Te COLBERG 23 *Gesina*, Pronk, van Rendsburg. Te DANTZIG 25 *Cornelia*, Beekman, van Londen, en te STOCKHOLM 24 *Geertina*, Legger, van Rostock.

VERTROKKEN: Van TRIEST 25 oct. *de Hoop*, Kiers Kok, en *Hendrika Jantina*, Hazewinkel, beiden naar Konstantinopel. Van ANTWERPEN 31 dito *Ida*, Mulder, op avontuur.

ZEILKLAAR te BANDA 14 augustus *Louise Roelofyina*, A. Struyk, naar Amsterdam.

KONSTANTINOPEL 18 october. De *Elisabetha*, kapitein di Majo, van Odessa naar Amsterdam, is met zware schade en drie voet water in het ruim alhier aangekomen; moet lossen.

ELSENEUR gepasseerd: Den 25 october *Helene*, Wachter, van Riga n. Schiedam; *Hermanna*, Veling, van Riga, en *Anna*, Neeser, v. Libau, beiden n. de Maas; *Antje*, Plukker, v. Riga n. Liverpool; *Gesina Jantina*, Pronk, en *Tweelingen Daniel en Wilco*, Klein, beiden van Riga n. Amsterdam. Den 26sten *Ida Jacoba*, Bosker, naar de Maas, *Anna Agatha*, Klingen, naar Rotterdam, *Rensina*, Prak, n. Bristol, *Fenna*, de Boer, n. Liverpool, *Gesina Helena*, Albers, n. Antwerpen, *Onderneming*, Koetze, n. Engeland, en *Frederik*, Schaap, n. Amsterdam, alle zeven van Riga.

Uittreksels uit de Lloydslijsten:

Te LONDEN aangekomen 29 oct. *Westkapelle*, Roderkerk, van Middelburg. Van DEAL vertrokken dien dag *Doelwijk*, Zeeman, (van Londen) naar Sydney. Van FALMOUTH uitgeklaard 28 dito *Jeanne Agatha*, Jager, (van Galatz) naar Liverpool.

Cargalijsten.

Rotterdam.

BONITE, P. BOSSUOUR, van *Bordeaux*.

90 fusten Porseleinaarde, *A. T. Sölling en Co.;* 15 fust. dito, *W. van Eyk en Co.;* 12 oksh. Wijn, *Max Helfferick à Felghte;* 1 oksh. Brandewijn, *Stiersmer;* 1 kistj. Wijn, *D. Fonteyn;* 8 oksh. Wijn en 1 oksh. Brandewijn, *Smith en Co.;* 20 oksh. Wijn, *D. H. en W. Pompe;* 2 oksh. dito, *P. A. van Es en Co.;* 1 oksh. dito, *H. Braakman en Co.;* 42 oksh. dito, *Grohé en Sander;* 15 oksh. dito, 2 kistj. dito en 1 baaltje Kurken, *J. P. de Cock;* 8 oksh. Wijn, *M. J. van der Schrieck;* 2 Baaltjes, *J. Oome Ez. en Co.;* 1 oksh. Wijn, *W. P. Knaepen;* 1½ oksh. dito, Wed. *Hop;* 3 oksh. dito, *C. L. Roechling en Co.;* 4 oksh. dito en 1 kistj. tot monster, *A. Stannier*, te Amsterdam: 1 oksh. Wijn, *E. Bouton*, te 's Hage; 96 oksh. dito, 3 kistj. Flacons en 1 kistj. Wijn, Order.

ENIGHEDEN, A. SALVESEN, van *Bergen*.

500 waag Visch, *C. Hemmann en Co.;* 100 w. dito, *P. v. Rossem;* 700 w. dito, *A. T. Sölling en Co.;* 101 ton bruine Traan, *C. L. Roechling en Co.;* 3 heele en 4 halve t. blanke dito, *Durselen en Co.*, en 100 w. Visch, Order.

Amsterdam.

MERCURIUS, D. VISSER, van *Akyab*.

6070 b. Rijst, *van Beek en Jurjans*.

POLLUX, IVENSEN, van *Bahia*.

396 k., 3 vaatj. en 210 z. Suiker, Order.

INGEBORG EMILIE, L. ELLEFSEN, van *Odessa*.

1744 tschetw. Lijnzaad, *van Heukelom en Vollenhoven*.

JOSEPHINE, A. BOUCHET, van *Bayonne*.

43 fust Terpentijn, 10 fust Koopm. en 12 b. Zoethout, *F. Meerwein;* 42 fust. Terpentijn, *S. A. le Vino en Co.;* 34 fust. dito, *Tholen en Co.;* 30 fust. dito, *H. J. Bicker;* 10 fust. dito, *Kiderlin en Frens;* 8 fust. dito, *Matthes en Bormeester;* 8 fust dito, *Gerretson en Burger;* 8 fust. dito, *Tholen en Co;* 4 fust. dito, *J. C. Boldoot;* 4 fust. dito, *Kaupé en Wilde;* 4 fust dito, *C. Hemmann en Co.;* 127 fust. dito, Order.

JONGE BOLL, D. B. KOLK, van *Petersburg*.

578 blokken Koper, *Merrem en Co.;* 50 vat Talk, *Muller en Reese;* 61 bond. Hennep, *W. Kaars Sijpenstein;* 50 vat Potasch en 35 bond. Hennep, Order.

DANIA, H. E. EGHOLM, van *Kiöge*.

1200 ton Gerst, *L. Hoyack en Co.*

CATHARINA SOPHIA, H. GROTH, van *Elmshorn*.

560 ton Boekweit, *W. en J. D. Lulofs*.

MARGARETHA, PAULS, van *Bongsiel*.

646 ton Boekweit, *W. en J. D. Lulofs*.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA, SAMARANG en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het nieuw extra op de zeilage gebouwd gekoperd Nederlandsch Barkschip *Gouverneur-Generaal Duymaer van Twist*, kapitein *C. B. Hoeksma*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BATAVIA, het Nederl. Barkschip *Zes Gezusters*, kapit. *G. H. Ruhaak*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BERGEN, het Noordsch Schoenerschip *Enigheden*, kapitein *A. Salvesen*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

DANTZIG, het Pruissisch Schoenerschip *Alliance*, kapit. *J. S. Boehrendt*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

HAMBURG, het Noordsche Sloepschip *Ebenezer*, kapitein *P. M. Stephansen*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

NANTES, het Nederlandsch Kofschip *Roelfina*, kapit. *R. G. Kars*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

PADANG, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het extra welbezeild, nieuw gekoperd Brikschip *Jan van Galen*, kapitein *P. H. de Boer*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

Te Vlaardingen:

GIBRALTAR, het Nederl. Hoekerschip *Maria Johanna*, kapit. *G. van der Gaauw*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Beursberigten.

MADRID den 28 October.

Spanje 1 pcts. 21¼; dito 3 pcts. 40¾; Certificaten 3¼.

AMSTERDAM 1 November.

		Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld....	2½ pCt.	60⅞	61⅛	61 1/16
» dito dito	3 »	73¼	73⅜	73¼
» dito dito	4 »	92¼	92⅝	92½
» Amortis-Syndicaat.....	3½ »	91⅞	91½	
» Aand. Hand.-Maatsch..	4½ »	124¼		
» O. I. Leening.........	4 »			
» Aand. Holl. Spoorw....	....			
» Rijn-Spoorweg.........	4½ »			
FRANKRIJK, Certificaten.........	3 »			
RUSLAND, Obl. *Hope & Co.*........	5 »	104¼		
» dito dito 1828/29	5 »			
» Cert. dito 1831/33	5 »	94⅞	94½	
» dito dito 1840...	4 »	88⅛		
» dito bij *Stieglitz*......	4 »			
» dito dito Nieuwe	4 »			
» dito Admin. te Londen	5 »			
» dito dito dito	4½ »	95 1/16	95⅛	
POLEN, Aand. 1829, *fl.* 300.....	....*f*			
» dito 1835, - 500.....	.... -	157		
» Obligatien...............	4 pCt.			
SPANJE, Obligatien...............	1 »	21⅜	21 7/16	21⅜
» dito	3 »	44		
» Binnenlandsche	3 »	40⅛	40¼	40 3/16
» Amortisable Schuld.....	....	4 13/16	4⅞	
» Bewijzen van Coupons...	....	5¼	5 5/16	5 5/16
OOSTENRIJK, Obl. bij *Goll & Co.*	5 »			
» dito dito	4 »			
» dito Metall..........	5 »	76¼	76⅝	
» dito dito Nieuwe	5 »	90	90¼	90
» dito dito lett. B.	5 »	90	90¼	90
» dito dito	2½ »	39 5/16	39 7/16	
BELGIE, Certificaten............	2½ »			
» dito *Rothschild*.	2½ »	49 13/16	49⅞	49 13/16
PORTUGAL, Oblig................	3 »	36¾	37⅛	37 1/16
» dito Uitgest.	5 »			
» 1853..............	3 »			

Haarlemmermeer 100. Rusland, Certificaten Administ. Hamburg, 5 pc., 100¼; idem Certific. van Assign., 6 pc., 70⅝. Napels. Cert. bij *Lamaison en Bouwer*, 5 pc., 96 3/16. Griekenl., 5 pc., 4 11/16 a 4⅞. Brazilië, 4½ pc., 93; id. 1824, £ 100, 5 pc., 95. Peru, 4½ pc., 69¾. Ecuador 3¾ a 3 13/16. Venezuela, 3½ pc., 31⅜ a 31⅞; idem Uitgest. 13¼ a 13⅜; Grenada, Oblig., 2½ pc., 19⅛ a 19¼; id. Uitgest. 7¾ a 7⅞. Mexico, 3 pc., 23 15/16 a 24 1/16. Amerik. Bank-Actien 4⅛.

Beleening 3 pc. *Prolongatie* 3 pc.

Terwijl binnenlandsche fondsen over het algemeen in eene betere stemming verkeerden, was met de buitenlandsche het tegendeel het geval; vooral de Oostenrijksche waren lager, zelfs sloten de oude 5 pct. Metallieken 1⅛ pct. lager dan gisteren.

ROTTERDAM den 1 November.

Nederlanden, Werkelijke Schuld, 2½ pc., 61; idem idem 3 pc., 73¼ idem idem, 4 pc., 92½. België, bij *Rothschild*, 2½ pc., 49⅞. Spanje, Buitenl., 1 pc., 21½. Amortis. 4⅞. Portugal, te Londen, 3 pc., 37 1/16 l. k., 37¼ h. k., 37 3/16 gebl. k.; Oostenrijk, Metalliek, 5 pc., 77; idem Nieuwe 5 pc., 90⅜; idem, idem 2½ pc., 39 5/16 l. k., 39 13/16 h. k., 39 5/16 gebl. k. Mexico, 1851, 3 pc., 23⅞.

Bij stiller handel waren de koersen der meeste artikelen nagenoeg onveranderd.

Wisselkoersen.

AMSTERDAM, den 1 November.

Hamburg	2 maanden	35 1/16	geld.	Lissabon..	3 maanden	41½	geld.
idem	zigt.......	35⅝	»	Porto.....	3 ——	41½	»
Londen..	2 maanden	11.60	»	Petersb...	2 ——	185	»
idem	zigt.......	11.72½	»				

ROTTERDAM den 1 November.

Londen....... 2 maanden *f* 11. 60 kort *f* 11. 70.

Speciekoers.

AMSTERDAM den 31 October.

Gouden Specien per Stuk.

Nieuwe Dukaten............	*f* — — a *f* — —
Oude Gerande dito..........	- 5.60 » - 5.70
Tien Gulden Stukken..........	- 9.80 » - 9.90
Wigtig, Engelsche Sovereigns..........	- 11.75 » - 11.85
» Pistolen..........	- 9.65 » - 9.75
Nieuwe Louis d'Or..........	- 10.90 » - 11.—
Stukken van 20 Francs..........	- 9.40 » - 9.50
Baren Goud en Specie a *f* 1442.60 per N. ℔ fijn	- 10 a *f* 10½ pCt.

Zilveren Specien per Ned. ℔ fijn.

Fijne Drittels	*f* — — a *f* — —
» Baren 1000/1000 a 950	— — — » — — —
Zilver van 900 a 300..........	- 104.50 » - 105.—

Zilveren Specien per Stuk.

Pilaren Piasters..........	- 2.55 » - 2.60
Fransche Kroonen..........	- 2.70 » - 2.75
Stukken van 5 Francs..........	- 2.35 » - 2.37
Brabandsche Kroonen..........	- 2.65 » - 2.70
Pruissische Daalders..........	- 1.74 » - 1.77

Prijzen der Buitenl. Coupons

en UITGELOTE OBLIGATIEN.

AMSTERDAM den 31 October.

Metalliek..............	*f* 25.95	Spaansche Piast.	*f* — —
Napelsche..............	- — —	Hamb. Russen..........	- 37
Div. Eng. in £.........	- 11.62½	Russ. in Zilv. R........	- 37½
Eng. Russen...........	- — —	Poolsche in fl..........	- 27⅞
Fransche..............	- 55⅞	Coup. Port. 1 Jan. 1848 per £ 2.......	- — —
Belgische..............	- 56	» Binn. n.° 15.....	- — —
Pruissische	- 34½	Papier Mand..........	- — —
Ween. Bank-Actien...	- 25.95		

Marktberigten.

ROTTERDAM den 1 November.

GRANEN. Tarwe 156 ℔ With. Poolsche *f* 485.

SCHIEDAM den 1 November.

GRANEN. Rogge, verkocht 144 ℔ Fransche *f* 284 1/m.; 141 ℔ N. Archangel *f* 278 1/m.

Moutwijn, ... per Ned. Vat zonder Fust	*f* 19. 50	zonder de belasting.
Jenever, ... » » » » »	- 24. —	
» Amst. proef. » » » » »	- 25. 25	

AMSTERDAM den 1 November.

GRANEN. Heden verkocht van Rogge 116, 117 ℔ N. Archangel *f* 273, *f* 276.

KOOLZAAD. Heden is op 9 vat Olie in Sept. a £ 66 gedaan.

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 1 November.

STAAT van den VOORRAAD van TABAK in de Eerste Hand op 1 November 1853:

	Vaten. *Maryland.*	*Virginie.*	*Kentucky.*
Voorraad 1 Oct. 1853......	298,	—,	9,
Aanvoer in » »	475,	66,	—,
	773,	66,	9,
Verkoop in » »	460,	—,	4,
Voorraad 1 Nov. »	313,	66,	5,

LIVERPOOL den 28 October.

KOFFIJ. Jamaïka was weinig gevraagd en in vreemde soorten hebben de volgende omzettingen plaats gehad, als: 1500 b. Bahia van 39/ tot 48/ en 2200 z. Rio grootendeels zeilende a 45/6 voor eene naburige haven. — SUIKER kalm; de verkoopen bepaalden zich tot 500 k. B. P. soorten en 1300 z. Bengaal tot vorige prijzen. Ook in vreemde soorten had weinig omgang plaats. Men noteert den verkoop van 130 v. Cuba Moscovados en Portorico van 32/3 tot 34/9 — Van CACAO werd een klein partijtje Para nog met 28/ betaald. — RIJST met belangrijken omgang in Arracan; het totaal der verkoopen bedroeg ca. 40,000 z. van 11/9 tot 12/6, zijnde 6 d. hoogere prijzen. Later werden nog 500 z. Bengaal van 15/ tot 15/3 verhandeld. — HUIDEN. Het grootste gedeelte van hetgene in de veilingen werd aangeboden is opgehouden, en alleen de volgende partijen werden verkocht: 3500 O. I. Koeijenhuiden van 8⅛ tot 8⅝ voor drooge gezouten Fair en van 4½ tot 6½ d. voor Rubled; 600 dr. Batavia Buffelhuiden a 4½ d., en 2000 Singapore van 3 tot 3½ d.; 500 drooge Bahia a 6¼; 120 Valparaiso a 5¾; 200 drooge River Plata van 7½ tot 8 d., 1000 gezoutene van 4¾ tot 5 d. en 800 Paardenvellen van 8/3 tot 9/ voor gezonde gezoutene. — HENNEP. Oostzee met weinig omgang, doch 200 p. Bombay werden a £ 23 omgez. — LACDIJE kalm; fijne soorten schaarsch. — GAMBIER vindt tot vorige prijzen grif koopers. — CACHOU. Bij kleine partijtjes betaalde men 60/ tot 62. — SAGOMEEL 22/ a 23/ in loco. — VERWHOUT meer gevraagd; van Campêche werden 100 t. a £ 8. 5 pr. t. omgezet; 50 t. Limahout bedongen £ 13. 10; een partijtje Nicaragua £ 11; Honduras flaauw; Camwood was weinig gevraagd; ook voor Sapanhout was de vraag niet zeer levendig; Barwood werd met £ 7 betaald. — SUMAC met beperkten voorraad en slechts tot zeer hooge prijzen verkrijgbaar. — QUERCITRON weinig gezocht. — ZWAVEL onveranderd, doch met weinig kooplust; men noteert 3de £ 6. 7. 6, 2de £ 6. 15. — NITRADE DE SODA met matigen omgang a 17/6. — SALPETER schaarsch en op hoogere prijzen gehouden. — ASSCHEN. Potasch zeer gezocht en met 30/ a 31/ betaald; heden hielden de houders op hoogere prijzen. Paarlasch bleef ferm op 28/. — OLIEN. Olijfolie kalm en met lagere prijzen. Lijnolie bleef ferm; 40 t. zijn met £ 31. 10 betaald geworden. RAAPOLIE bedingt £ 42 en geniet zeer goede vraag. Van Traan werden 50 t. met £ 34 a 34. 10 betaald. Palmolie met vooruitgaande prijzen; 1500 t. werden, zoowel in loco als op levering met £ 40. 10 a £ 41 betaald. Terpentijnolie blijft kalm op 59/ voor Amerik. — TALK iets kalmer, en heden zouden de houders 57/6 voor P. Y. C. willen aannemen. — Van HARST hebben ca. 1000 vaatj. Amerik. van 10/6 tot 11/6 volgens kwal. koopers gevonden. — ZADEN. Van Raapzaad werden 550 b. O. Indisch a 48/ verhandeld. — Lijnzaad blijft voortdurend zeer gezocht en voor Bombay zoude men gaarne 55/ willen besteden. Klaverzaad was goed gevraagd; 30 t. hebben van 53/ tot 55/ grif koopers gevonden.

ANTWERPEN den 31 October.

SUIKER. Heden hebben de verkoopen plaats gehad van 553 k. Havanna per *Catharina* en van 293 k. dito per *John Ruttledge*. — Van SIROOP werden 17,500 k. R. B. B. teruggekocht. — RIJST. Zaturdag ll. hebben nog ca. 1200 z. Arracan cleaned en heden ca. 2000 z. dito uncleaned en 160 z. Java tot ferme prijzen grif koopers gevonden. — Van KANEEL werden heden ca. 25 fard. Cassia Vera afgedaan. — KATOEN. Men noteert den verkoop van 53 b. Amerikaansche, verwacht van Havre. — GRANEN levendig. In Tarwe had tot vooruitgaande prijzen zeer goede omgang plaats. Men betaalde bij partijtjes voor Poolsche Odessa fl. 17, voor Romelia fl. 15½, voor Cubanca fl. 16½ a 16⅝ en voor Oostzee fl. 18½ per 80 kil. Een partijtje Inl. Rogge werd a fl. 11½ per 70 kil. verhandeld.

HAVRE den 29 October.

KATOEN. De markt sloot deze week kalm en de verkoopen bedroegen heden slechts 350 b. tot onveranderde prijzen. — KOFFIJ blijft kalm en iederen dag worden slechts kleine partijtjes verhandeld. Alzoo zijn heden 94 z. gewasschen Rio a fr. 70 per 50 kil. entr. omgezet. — RIJST. Men noteert den verkoop van 500 z. Corringuy, welke met fr. 18. 50 per 50 kil. betaald werden. — Van THEE hebben 89 k. Hysant a fr. 3 per ½ kil. entr. koopers gevonden. — Van TAPIOCA werden 100 vaatjes Rio a fr. 55 per 50 kil. verhandeld. — LACDIJE. Heden werden 20 k. Indische, gemerkt T K, a fr. 1. 17½ per ½ kil. omgezet. — GRANEN en MEEL bleven kalm en met onveranderde prijzen. Men noteert de volgende verkoopen, als: 650 vaatjes disp. New-York en Genessee Meel a fr. 45. 50 per vaatje, 750 dito dito leverbaar in Dec. a fr. 46 en 1174 vaatjes dito extra op levering a fr. 47. 25. Van Tarwe hebben 88000 kil. disp. a fr. 76 per 200 kil. koopers gevonden.

BORDEAUX den 28 October.

VOORLOOP. Armagnac 135, Marmande 135, Tafia 105 a 110. De 3/6 2 fr. gerezen zijnde, komt a fr. 170 disp. te noteren.

STETTIN den 29 October.

GRANEN. Voor Tarwe was de markt bij het begin der week ferm, doch dezelve sloot kalmer; heden bleven de prijzen ferm, doch de omgang beperkt. Rogge met beperkten omgang, doch zonder verandering in de prijzen. Gerst gezocht, vooral voor uitvoer naar het Binnenland. Haver ferm. — RAAPOLIE onveranderd. — VOORLOOP kalm op vorige prijzen. — ZINK met beperkten omgang.

ODESSA den 21 October.

GRANEN. De prijzen zijn nog iets gerezen, doch men betaalde niet meer als 23½ R. voor mooije Poolsche Tarwe. Men noteert de volgende omzettingen.

14,000	tschetw.	zachte Tarwe......	van 20. 25	tot 23. 50,
6,000	»	Chirka »	» 19. 60	» 20. 75,
3,000	»	harde »	» 18. —	» 18. 12,
2,000	»	Rogge	» 11½ —	» 11. 37½,
1,000	»	Lijnzaad	a 21.	

VRACHTEN. Wij noteren nog 145/ per ton talk. Te Konstantinopel werd voor een schip van hier naar Engeland 125/ betaald. — WISSELKOERS. Londen 21. 40 a 21. 20. Marseille 116¾ a 117¼. Livorno 486 a 489, Genua 117½. Triest 52½ a 53. Amsterdam 453. Hamburg 482.

Advertentien.

Heden overleed, na een langdurend en smartelijk lijden, in den ouderdom van 66 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, AART SCHIEBAAN, diep betreurd door mij en mijne Kinderen.

Rotterdam *den* 1 *November* 1853.

SARA VAN BEERING, Wed. A. SCHIEBAAN.

Algemeene kennisgeving.

VERKOOPING VAN BOEKEN, LIEFHEBBERIJEN ENZ.

De Boekhandelaar ***E. VAN VLIET Az.***, **Delftschevaart**, Rotterdam, verzoekt **PARTIJEN** ter **BIJVOEGING** uiterlijk voor het einde dezer maand te ontvangen. Acht dagen na den afloop der Veiling geschiedt de Betaling van het Verkochte.

Een ieder wordt verzocht geen **CREDIET** te verleenen aan de **EQUIPAGE** van het Noordsche Schoenerschip ***HERMAN FOSS***, Kapitein ***A. J. Krogh***, als zullende daarop buiten voorkennis van gezegden Kapitein geene **Betaling** geschieden.

MAGASIN DE TAPIS & D'AMEUBLEMENT.

Ontvangen: De Nieuwste dessins in **Engelsche**, **Schotsche** en **Inlandsche Tapijten**, **Loopers** en **Karpetten.**

Eene exquise Sortering **Meubelstoffen**, bestaande uit: **Zijden**, **Wollen** en **Katoenen Damasten**, **Effen** en **Gewerkte Trijpen**, **enz.**, met bijpassende Garnitures.

De Nieuwste Patronen in **Gedrukte Cachemiren**, **Lakensche** en **Damasten Tafelkleeden**, **Tapis de Goblin** en **de Velours.**

Wollen, **Gestikte** en **Molton Dekens**, **Pikee** en **Genopte Spreijen.**

Smyrnasche Haardkleeden in alle Soorten.

Carriage-Rugs, **Railway Wrappers** en **Paardendekken.**

Premier Choix Amerikaansche Overschoenen, **Vilten Pantoffels** en **Voetbankjes.**

Cacao, **Wollen** en **Inlandsche Matten.**

Was- en **Zeildoeken** voor Tafel- en Vloerkleeden, uit één stuk gesneden.

ALLAN & Co.

G. J. DEKKER, ***Vlug-Schoonschrijver des Konings***, ***Prof. in Talen***, zal op *veler* verlangen, nog 4 dagen, van 11 tot 5 ure, tegen eene vrijwillige Gift, ten toon stellen, zijn in drie Landen beroemd **KUNSTKABINET** der

SCHRIJFKUNST-VOORTBRENGSELEN

van alle **VOLKEREN** der **AARDE** en van **100** der **Grootste CALLIGRAPHEN**, die ooit geleefd hebben, het **MEESTERSTUK** der geheele Wereld enz., enz., boven het ***Fransche Koffijhuis***, alwaar DEKKER nog wegens zijn (thans bovenal veel gezocht) Onderwijs te spreken of te ontbieden is.

*** REGENTEN van het LEPROOS- of PROVENIERSHUIS, aan de Schiekade te Rotterdam, zijn voornemens op Woensdag den 16 November 1853, aan gemeld Gesticht, des namiddags ten half 2 ure, bij wijze van inschrijving, op behoorlijk zegel geschreven, aan te besteden: Het benoodigde ***VLEESCH*** voor genoemd Gesticht voor den tijd van 6 Maanden, in te gaan den 1 Januarij en eindigende ultimo Junij 1854. De Voorwaarden liggen van af Maandag den 7 November ter lezing bij den Vader in het Gesticht.

Regenten van het Proveniershuis,
D. G. VAN TEYLINGEN VAN KAMERIK.

MANUFACTUREN EN MODES.

W. MORLEY,

HOOGSTRAAT, 7, 81.

Op Heden en volgende dagen, presentatie der

NIEUWSTE PARIJSCHE MODES.

MODELLEN van **MANTELS**, **HOEDEN**, **MUTSEN**, **LINTEN**, **BLOEMEN**, **BRODERIES**, **CHALES** en **CHALES-LONGS**, de **NIEUWSTE WINTER-STOFFEN** voor **DAMES-KLEEDJES** en meerdere **NOUVEAUTÉS.**

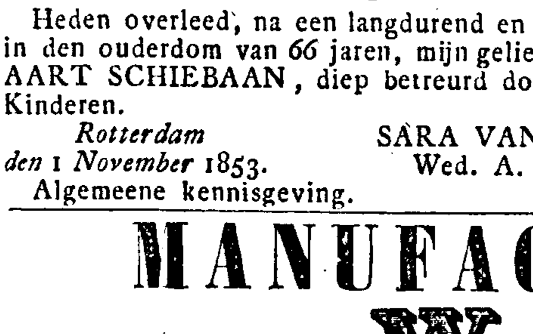

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn een onfeilbaar middel voor Maagkwalen, gebrek aan Spijsvertering en zware aanhoudende Hoofdpijnen.

Dit voortreffelijk Geneesmiddel heeft eene weldadige uitwerking, zelfs wanneer elk ander middel te vergeefs beproefd is geworden. Lieden, welke aan een algemeen verval van krachten lijden, of aan zware Hoofdpijnen, Lever- en Maagkwalen, kunnen zich verzekerd houden dat het gebruik dezer **Pillen** een volmaakt herstel zal ten gevolge hebben, daar zij zoo onmiddellijk op de hoofdorganen van het leven werken, dat geene kwaal hoegenaamd aan derzelver invloed kan weerstaan. Elke Lijder van bovengenoemden aard behoorde gebruik te maken van de **Pillen** van ***Holloway.***

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **W. C. VAN DORT**, Depôthouder te **'s Gravenhage**; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN**, te **'s Hertogenbosch**; alsmede te **Londen**, Strand, 244, *Holloway's Etablissement. — Door het vermeerderd debiet zijn de op nieuw verminderde prijzen nu de volgende:*

DOOSJES PILLEN van *f* 0. 80, *f* 1. 85, *f* 3. 00, *f* 6. 75, *f* 13. 50, *f* 20. 50.
POTJES ZALF.... „ - 0. 80, - 1. 85, - 3. 00, - 7. 05, - 13. 85, - 20. 95.

Door STERFGEVAL wordt *UIT DE HAND TE KOOP* aangeboden een hecht, sterk **HUIS**, genaamd ***DE KAP***, met ruime Behangen **Kamers**, **Keuken**, goeden **Kelder**, **Rijtuigschuur** en **Stalling**, benevens eene **Kolfbaan**, staande en gelegen in de gemeente Stein, bij de limite der stad Gouda, ingerigt en zeer gunstig bekend voor het houden van Partijen, Diners enz., enz., welk Huis tevens is het Gemeentehuis van Stein, alsmede de Vereenigingsplaats van verschillende Waterschaps-Besturen, waardoor voor Kamerhuren enz., een bepaald inkomen is verzekerd.

De Kooper kan des verkiezende een gedeelte van den Koopprijs als Hypotheek op het Pand gevestigd laten.

De hierop reflecterenden worden verzocht, zich te adresseren aan den Heer J. F. HERMAN DE GROOT, te Gouda. Brieven *franco.*

Een **JONGELING**, ruim 20 jaren oud, van de P. G., zag zich gaarne geplaatst op een ***Notaris-Kantoor.*** Adres, met *franco* Brieven, onder de letters G G, bij den Boekdrukker *S. J. DE JONGE*, te Goes.

TE HUUR

een PAND,

gelegen in de **Boompjes**, te Rotterdam, achter uitkomende aan de **Scheepmakershaven**, en bestaande in Twee **PAKHUIZEN**, boven den Hoogst bekenden Vloed; benevens Twee **ZOLDERS** en eene **VLIERING.** Te bevragen bij *G. DE HAAS & ZOON*, Mr. Timmerlieden, aan de Wijnhaven, wijk 1, n.° 322. Brieven *franco.*

Te ROTTERDAM,
bij ARRENBERG & VAN REYN.